

Н. Б. Іваницька,
 доктор філологічних наук, доцент
 (Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ)
 ryastal@mail.ru

ДІЄСЛІВНА РЕАЛІЗАЦІЯ МІКРОКАТЕГОРІЇ "ВІДНОШЕННЯ – ХОЛО-ПАРТИТИВНІ ВІДНОШЕННЯ" В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

У статті подано фрагмент двостороннього міжмовного зіставлення української та англійської дієслівних систем у проєкції на універсальну дієслівну категорію "процесуальність" як *tertium comparationis*. Визначено корелятивні та лакунарні зони лексико-семантичної реалізації мікрокатегорії "відношення – холо-партитивні відношення".

У сучасних міжмовних дослідженнях помітною є тенденція до виокремлення власне зіставного (контрастивного) аспекту як онтологічно та епістемологічно своєрідної та науково перспективної лінгвістичної галузі [1; 2]. Одним із об'єктів міжмовного опису, який уважають достатньо дослідженим і водночас відкритим для подальшого контрастивного вивчення, зокрема в українсько-англійській паралелі, виступають дієслівні системи. Попри значні здобутки в лінгвальній інтерпретації цих систем, особливо в межах внутрішньосистемних описів у славістиці та германістиці (Ю. Д. Апресян, В. М. Русанівський, І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, А. П. Загнітко, С. О. Соколова, Г. Г. Почепцов, О. І. Смирницький, Т. Є. Масицька, Ф. С. Бацевич, В. Д. Каліушенко, Ш. Р. Басиров, М. І. Калько, О. І. Леута, Б. Левін (B. Levin), Х. Фрайс (Ch. Fries), Р. Кверк (R. Quirk), Т. Раппопорт (T. Rappoport), А. Макмілліон (A. McMillion), Г. Ліч (G. Leech), Ф. Палмер (F. Palmer), коло проблемних питань, так чи інакше дотичних до зіставного аналізу української та англійської дієслівних систем, залишається повно не вичерпаним. Зокрема, **актуальним** для міжмовного зіставлення виступає лексико-семантична парадигматика дієслівних систем української та англійської мов у проєкції на мікрокатегорійні вияви процесуальності.

Дієслівні мікросистеми, сформовані мікрокатегорією "відношення – холо-партитивні відношення", які визначено **об'єктом нашого дослідження**, попри відносно недовгу історію їх дослідження, вже знайшли теоретичне осмислення переважно в семантико-синтаксичному аспекті (Н. А. Боровикова, С. В. Кисельова, Т. С. Маркарова, М. В. Нікітін, Г. О. Пірус, О. А. Свиридова, Г. В. Ситар, Дж. Лайонс (J. Lyons)). Однак у площині українсько-англійської контрастивістики лексико-семантичну парадигматику таких одиниць, яка є **предметом** нашої роботи, не досліджували, що **актуалізує** пропоновану розвідку.

Метою дослідження стало встановлення спільного та особливо відмінного в лексико-семантичній організації дієслівної мікрокатегорії "відношення – холо-партитивні відношення" як складника субкатегорії "процесуальність – відношення" узагальненої дієслівної категорії "процесуальність" у межах вибудованих нею співвідносних лексико-семантичних полів (ЛСП). **Матеріалом дослідження** слугували дієслівні лексико-семантичні варіанти (ЛСВ), вилучені з тлумачних словників зіставлюваних української та англійської мов, а також матеріали словників синонімів, частотних словників та почасти перекладних лексикографічних джерел.

У роботі застосований білатеральний (двобічний) підхід до зіставлення мовних одиниць [1; 3], який передбачає дедуктивне обрання основи зіставлення (*tertium comparationis, t. c.*), у проєкцію на яку досліджують мовні вияви того чи іншого позамовного поняття. У дослідженні за *t. c.* слугувала узагальнена дієслівна категорія "процесуальність" [3]. Цю категорію, сформовану відповідними суб- та мікрокатегоріями, витлумачуємо як узагальнену абстрактну модель, що має інтегративний для утворення дієслівних систем характер і репрезентація якої є двохаспектною – через лексичну семантику дієслова та сукупність дієслівних граматичних (морфологічних, словотвірних, синтаксичних), а також міжрівневих категорій.

Виокремлення мікрокатегорії "відношення – холо-партитивні відношення" в межах дієслівної лексико-семантичної парадигматики спирається на здатність зіставлюваних мов відображати дієслівною семантикою універсальні й глобальні відношення частини і цілого, яким не випадково відводять винятково важливу роль у світі, мисленні й мові. Дієслова партитивної семантики відбивають закономірності концептуалізації навколишнього світу у свідомості мовців, указують на властивість матерії, процеси її пізнання, що неодмінно супроводжується поєднанням і розчленуванням, взаємозв'язками між фрагментами матеріального й ідеального.

У лінгвістиці доволі поширеними є й інші назви дієслів (ширше – предикатів) такої семантики. Зокрема, часто використовуваним є термін "партитивне відношення", запропонований М. В. Нікітіним [4: 88], а також назва "предикати компонентивного відношення", або "компонентиви" [5: 8-9]. Слушним видається зауваження української дослідниці Г. В. Ситар про використання більш коректного терміна – "холо-партитивні" або "партитивно-комплексивні" відношення, який в українському варіанті звучить як "відношення частини й цілого" [6: 7].

Загалом категорію "частина / ціле" можна розглядати як у широкому, глобальному плані, так і у вузьких аспектах. Лінгвістичні дослідження цієї категорії є свідченням вузького підходу, хоча останнім часом мовознавці не лише все частіше звертаються до вивчення семантичних, семасіологічних, онтологічних особливостей виражальних засобів цієї категорії, але й утверджують своєрідний підхід вивчення лексичної та граматичної систем мови, що ґрунтується на "релятивності"

Варто наголосити й на тому, що в сучасній лінгвістиці, особливо славистиці, дієслова із семантикою холо-партитивних відношень набувають неоднозначної інтерпретації, аналітичний огляд якої доволі детально представлено в праці [6: 28–31]. У контексті вузького та широкого підходів до кваліфікації дієслів як виразників відношення частини / цілого досить поширеним є твердження про особливе місце таких одиниць в опозиції повнозначні / неповнозначні дієслова через "синтаксичність" їхнього лексичного значення [7], тобто послабленість їхнього смислового навантаження. На думку дослідників, зокрема Г. О. Золотової, Т. С. Макарової, Г. В. Ситар, партитивні дієслова є свого роду перехідним типом між повнозначними та неповнозначними унаслідок їхньої неізосемічності (ізосемічними, за термінологією Г. О. Золотової, вважають слова, у значеннях яких збігаються категорійний клас і клас позначуваних явищ дійсності на противагу неізосемічним, де простежена асиметрія між цими ознаками) і конструктивної факультативності. Подібні міркування зустрічаємо і в розвідках, виконаних на матеріалі германських мов. При цьому показовим є те, що в українській словникарській практиці така властивість дієслів відношення частини й цілого не знаходить відбиття в словникових дефініціях, тоді як в англійських лексикографічних джерелах ідентифікація значної кількості дієслів зазначеної семантики як "linking verb" має досить послідовну експлікацію: напр., англ. *to constitute* '[linking verb, not in progressive] if several parts constitute something, they form it together'; *to constitute*₂ '[linking verb, to be the parts that together form smth.]; *form*₂ '[linking verb] to be part of something' тощо.

Дійсно, процесуальне відношення частина / ціле за онтологічною природою є здебільшого розчленованим. Його змістовою сутністю виступає процесуальна характеристика предметної субстанції з погляду її складників як частин у репрезентаційній моделі пропозиції загалом. Розчленування денотативної ситуації зумовлено онтологічною єдністю двох предметних субстанцій, природно залежних одна від одної, пов'язаних між собою відношенням частини до цілого. Ця формальна, як і семантична (змістова) залежність знаходить вираження в мові. Одна із таких предметних субстанцій "взаємодіє" з іншою не безпосередньо, а через процесор, роль якого виконує дієслівна лексема. Тому в ідеалі мовну пропозицію (модель), що репрезентує виокремлену мікрокатегорію, утворює словесний трикутник, центральне місце в якому посідає дієслово, значення якого вмотивоване семантичним відношенням предметних субстанцій "частини" і "цілого".

Водночас така широkozначність описуваних дієслів, яка може виступати їхньою своєрідною ознакою, не суперечить зіставному дослідженню їхньої власне лексичної семантики в межах утворюваних такими дієслівними ЛСВ лексико-семантичних парадигм на основі інтегративної семи "відношення частини й цілого".

Варто вказати й на те, що на вираженні семантики відношення спеціалізуються дієслова, які в дієслівних системах зіставлюваних мов мають певні семантичні та формальні особливості. Так, зокрема, українське ЛСП вибудовує значна кількість дієслів, для яких холо-партитивне значення виступає вторинним (напр., *вбирати*₂, *вливатися*₃, *охоплювати*₄ тощо), які в словникових тлумаченнях марковані позначкою "перен.". Частинами є випадки включення до українського ЛСП лакунарних відносно англійської дієслівної системи дієслів, формально маркованих постфіксом *-ся*, який досить чітко відмежовує релятивні значення зворотних дієслів від значень відповідних активних дієслів (укр. *складати* і *складатися*, *ділити* і *ділитися* тощо). Для англійського ЛСП характерним виступає його наповнення лабільними дієслівними одиницями, реалізація інтранзитивного значення яких забезпечує відтворення власне семантики відношення (пор., напр., англ. *to divide* '[transitive] to separate something such as an area, group, or object into two or more parts' та *to divide* '[intransitive] to become separated into two or more different parts').

Англійське ЛСП також вибудовують одиниці, що знайшли словникове витлумачення в межах терміна "linking verb". Належність до класу таких дієслів нейтралізує активне начало, зафіксоване в їхніх інших значеннях, об'єднаних субкатегорією "процесуальність – дія".

Із-поміж диференційних ознак, за якими видається можливим структурувати зіставлювані українське та англійське ЛСП мікрокатегорії "відношення – холо-партитивні відношення", найбільш релевантними постають: 1) "цілісність"; 2) "розчленованість". У найбільш загальному витлумаченні такі ознаки вказують на можливості предметних субстанцій вступати у зв'язки, унаслідок яких субстанція може набувати внутрішньої єдності, неподільності, завершеності, осмисленої як сукупність окремих частин, з одного боку, та втрачати цілісність унаслідок її розчленування, розщеплення на певні елементи, частини, з іншого.

Спільною особливістю виокремлених українських та англійських дієслів виступає ускладнення їхнього денотативного макрокомпонента субстанційними семами, що, проєктуючи значення на субстанцію-холотив та / чи субстанцію-партитив, указують на виразну синсемантичну природу таких одиниць і моделюють їхні синтагматичні параметри саме в межах синсемантичної реалізації значення.

1) Осмислення в дієслівній семантиці холо-партитивних відношень, які ґрунтуються на цілісності субстанції, відбувається за різними векторами: у напрямку "ціле → частина" і "частина → ціле", що не суперечить онтологічній природі партитивності, оскільки, з одного боку, частини передують цілому, а з іншого, – ціле причинно зумовлене частинами і є сумою його частин. Онтологічно природа "об'єднання" частин у ціле, як і "включення", "уведення" частин (частини) в ціле, ґрунтується на тотожності або частковій спільності ознак. Предметна субстанція "ціле (сукупність)" у семантичній структурі таких дієслів осмислена як завершальна за відношенням до іншої (частини).

У такий спосіб дієслівна семантика може акцентувати на відношеннях, у яких в одних випадках предметна субстанція (укр. *щось* – англ. *smth.*) є вихідною, означає ціле, сукупність, в інших – вихідними є предметні субстанції, які означають частини, а в третіх – набуття цілісності спирається на об'єднання частин у ціле.

Найзагальніше такі відношення відтворені семантикою укр. *містити, складатися, об'єднуватися*; англ. *to comprise, to contain, to include*, які заповнюють центральні зони зіставлених парадигм. При цьому спостережено, що маркованість українських дієслів формальним показником (постфіксом **-ся**) указує і на семантичні відмінності таких одиниць від співвідносних із ними активних дієслів, у яких активне начало обумовлює їхнє входження до субкатегорії "процесуальність – дія" (пор.: укр. *складатися і складати; об'єднуватися і об'єднувати*). В англійській мові для передавання відповідних відношень здебільшого використовують неоднослівні номінації (фразове *to consist of* та аналітичне *to become united*). Зафіксовані однослівні найменування позначуваних холо-партитивних відношень, що тяжіють до центральної частини ЛСП, вирізняє абстрактність семантики, відбита в поширеній кваліфікації таких ЛСВ як дієслів-зв'язок (linking verbs) (напр., англ. *to comprise* [linking verb] *to consist of particular parts, groups etc'*), або ж інтерпретації таких відношень як наближених до посесивних чи характеризаційних (англ. *to contain* 'to have something inside, or have something as a part').

Решта дієслів української та англійської мов, що вказують на холо-партитивні відношення, які ґрунтуються на цілісності субстанції, у зіставлених ЛСП заповнюють периферійні частини. Характерно, що в обох мовах існують дієслівні значення з орієнтацією як на осмислення певної предметної субстанції як складника цілого, так і на набуття цілісності внаслідок об'єднання частин. Помічено, що семантика таких дієслів є не розгалуженою через недиференційоване представлення партитива та холатива в їхній структурі та нейтралізацію способу об'єднання чи включення, які в обох мовах здебільшого мають позадієслівне вираження. У такий спосіб до близько- та віддаленопериферійних частин зіставлених парадигм потрапляють: дієслова складу (укр. *вбирати₂, включати₂, вливатися₃, влітатися₂, входитьи₃, міститися₂, належати₂, обіймати₄, охоплювати₄*; англ. *to include, to involve, to incorporate, to embrace, to embody*) та дієслова об'єднання (укр. *зв'язувати₈, зв'язуватися₇, зливатися₂, інтегрувати₂, переплітатися₂, пов'язувати₃, поєднувати₁, приєднуватися, складати₈, сполучатися, утворювати₂* та ін.; англ. *to constitute, to compose, to compound, to connect, to form, to fuse, to mix, to mingle, to join, to link, to tie, to unite*). При цьому якщо в українському ЛСП значення дієслів, переважно вторинні, доволі чітко виділені в структурі дієслівної лексики, то більшість наведених англійських дієслів через їхню лабільність здатні реалізувати мікрокатегорію "відношення – холо-партитивні відношення" лише за умови актуалізації їхнього інтранзитивного значення або ослаблення їхніх семантичних ознак аж до набуття статусу *linking verbs*, що здебільшого відбито в словниках.

Варто вказати й на те, що низка українських конститuentів, належних до периферійних частин, на кшталт *зв'язувати₈, з'єднувати₃, об'єднувати₃, групувати₃* тощо, в яких семантика відношень осмислена як вторинна, виявляє здатність до вираження "сумішених" [6: 36] значень, які потребують спеціального вивчення і залишаються поза нашим аналізом.

Простежено також, що в обох мовах семантичну структуру наведених дієслів формують субстанційні семи (на позначення суб'єкта та об'єкта відношення частини й цілого), в яких поняття "частина (партитив)" та "ціле (холонім, комплексив)" не набувають деталізації, через що такі одиниці мають широкий денотативний обсяг.

Наявність обох субстанційних сем властива як українським, так і англійським дієсловом (пор.: *зливатися₂* 'об'єднуючись з ким-, чим-небудь створювати одне ціле'; *переплітатися* 'змішуючись, поєднуватися з чим-небудь іншим нерозривно зливатися, об'єднуватися в одне ціле'; англ. *to constitute* 'if several parts constitute something, they form it together', *to incorporate* 'to include something as part of a group, system, plan etc.', *to form* 'to be part of something', *to include* 'to take in or comprise as a part of a whole or group'.

Водночас в обох мовах зафіксовано випадки нівеляції в дієслівних дефініціях холотива чи партитива, які, проте, легко встановити через інші формули тлумачення. Помічено, що для англійських дієслівних значень більш пріоритетним є включення партитивної семи (за відсутності холативної) (напр.: англ. *to encompass* 'to include a wide range of ideas, subjects, etc.', *to involve* 'to include something as a necessary part or result', *to compose* 'to be formed from a group of substances or parts', тоді як наявність комплексивної семи (за відсутності партитивної) послідовно простежуємо в більшості українських дефініцій (напр. *вбирати₂* 'приймати до свого складу', *включати₂* 'мати у своєму складі', *міститися₂* 'входити до складу чого-небудь', *належати₂* 'входити до складу чогось'.

2) Онтологічна природа розчленування, поділу цілого (сукупності) на частини (складники) ґрунтується на спільності ознак предметних субстанцій, попередньо закладених у них і відповідним чином номінативно відтворених у назвах: *щось* (*smth.*), яке піддається поділу через потенційно закладені в ньому ознаки, а отже, можливості членування. Це укр. *щось* / англ. *smth.* може поставити як цілісність зі спільними ознаками структури, розміру, кольору, відстані, різного роду абстрактних сутностей, на основі яких витворилась відповідна назва з об'єднаними в ній конкретними "спільними відмінностями".

Дієслівну репрезентацію холо-партитивних відношень, унаслідок яких предметна субстанція втрачає її цілісність, у зіставлених ЛСП забезпечують одиниці, семантично орієнтовані на реалізацію вектора "ціле → частина". В українському ЛСП – це виключно зворотні дієслова, лексичні значення яких є досить далекими від значень вихідних дієслів із семою активного діяча. Англійську лексико-семантичну парадигму

утворюють здебільшого лабільні дієслова з акцентованим інтранзитивним значенням (на відміну від транзитивного значення таких одиниць, належних до мікрокатегорії "дія – деструктивна дія"), що дає змогу нівелювати активне начало при вживанні таких одиниць.

Близькими до вираження типової семантики "поділитися на частини, складники чого-небудь цілого, цілісного чи сукупності кого, чого-небудь" виявилися укр. *dіlitysia* 'розпадатися на частини // мати властивість розпадатися на частини // мати у своєму складі частини // розподілятися на групи, категорії' та англ. *to divide* 'to become separated into two or more different parts'. Саме ці дієслівні ЛСВ утворюють центральні зони зіставлюваних ЛСП.

До зон ближчої периферії тяжіють укр. *podilytysia*, *rozdylytysia*, *roz'ednyvatysia*, *rozkladatysia*, *rozpadatysia*, *rozpodilytysia*, *rozchlenovuvatysia*, *roztsenplyuvatysia*, *chlenuvatysia* та ін. В англійському ЛСП семантика холо-партитивних відношень, спрямованих на усунення цілісності предметної субстанції, представлена незначною кількістю інтранзитивних значень лабільних дієслів на зразок *to part*, *to separate*, *to segment*, *to class*. Варто зауважити, що більш пристосованими для одієслівлення таких ситуацій виступають фразові дієслова (*to split up*, *to break up*) та аналітичні сполуки на кшталт *to fall to pieces*, *to become dismembered*. Водночас трапляються поодинокі співвідносні з українськими номінаціями англійські дієслова, що вказують на холо-партитивні відношення розчленування субстанції, пор.: англ. *to decompose*, *to dissolve*, *to disintegrate* та укр. *rozdylytysia*, *roz'ednyvatysia* та ін.

Отже, зіставний аналіз дієслівної реалізації мікрокатегорії "відношення – холо-партитивні відношення" засвідчив можливість як української, так і англійської мов виражати ці відношення дієслівною семантикою. Попри наповнення співвідносних ЛСП значною кількістю дієслівних ЛСВ в обох мовах, виокремлені конституенти виявилися специфічними. Передусім, упадає в око тенденція української мови до вираження відношення частини й цілого за допомогою семантично деривованих одиниць, значення яких нерідко отримує статус переносного, та виразне маркування таких одиниць постфіксом *-ся*, уведення якого нівелює активне начало. Для англійської мови типовим є формування досліджуваного ЛСП лабільними дієслівними конститuentами з актуалізованим інтранзитивним уживанням, яке передбачає нівеляцію каузації дії та вираження процесуальності власне через констатацію статичних відношень. Попри можливість установаження корелятивних відношень між центральними та периферійними зонами співвідносних ЛСП, можемо стверджувати про своєрідність кожної із парадигм через вибудовування їх специфічними для кожної із мов одиницями, ідіотнічність яких особливо виразною постає в мовленнєвих реалізаціях. Імовірно припустити, що помічена специфіка лексико-семантичного вираження мікрокатегорії "відношення – холо-партитивні відношення" зумовлена більшою мірою власне структурними чинниками, які сприяють або чинять опір одієслівленню вказаного онтологічно релевантного типу відношень, ніж позалінгвальними факторами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Іваницька Н. Б. Контрастивістика в системі лінгвістичної компаративістики : [зб. наук. праць] / Н. Б. Іваницька // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія (мовознавство) / [наук. ред. Н. Л. Іваницька]. – Вінниця, 2011. – Вип. 15. – С. 230–236.
2. Іваницька Н. Б. Дієслівні системи української та англійської мов : парадигматика і синтагматика : [монографія] / Н. Б. Іваницька. – Вінниця : СПД Главацька, 2011. – 636 с.
3. Іваницька Н. Б. Tertium comparationis у міжмовному зіставленні дієслівних систем / Н. Б. Іваницька // Мовознавство. – 2009. – № 1. – С. 46–59.
4. Никитин М. В. Основы лингвистической теории значения : [уч. пособие] / М. В. Никитин. – М. : Высш. школа, 1988. – 168 с.
5. Пірус Г. О. Предикати відношення в українській мові : семантико-граматичний аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 "Українська мова" / Г. О. Пірус. – Київ, 2004. – 15 с.
6. Ситар Г. В. Моделі речень із предикатами відношення частини й цілого в українській мові : [монографія] / Г. В. Ситар. – Донецьк : ДонУ, 2007. – 238 с.
7. Шатуновский И. Б. Семантическая структура предложения, "связка" и нереферентные слова / И. Б. Шатуновский // Вопросы языкознания. – 1993. – № 3. – С. 76–85.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Ivanytska N. B. Kontrastyvistyka v systemi lingvistychnoi komparatyvistyky [Contrastive Linguistics in the Comparative Linguistics] : [zb. nauk. prats'] / N. B. Ivanytska // Naukovi zapysky Vinnytskogo derzhavnogo pegagogichnogo universytetu imeni Mykhaila Kotsiybysnogo. Seria : Philologiya (movoznavstvo) [Scientific Notes of the Vinnytsia State Pedagogical University Named after Mykhailo Kotsiybysnyi. Series : Philology (Linguistics)] / [nauk. red. N. L. Ivanytska]. – Vinnytsia, 2011. – № 15. – S. 230–236.
2. Ivanytska N. B. Diieslivni systemy ukrains'koi ta anglis'koi mov : paradygmatica i syntagmatica [Verb Systems in Ukrainian and English : Paradymatical and Syntagmatical Aspects] : [monografiia] / N. B. Ivanytska. – Vinnytsa : SPD Glavatska, 2011. – 636 s.
3. Ivanytska N. B. Tertium comparationis u mizhmovnomu zistavlenni diieslivnykh system [Tertium Comparationis in the Contrastive Study of Verb Systems] / N. B. Ivanytska // Movoznavstvo [Linguistics]. – 2009. – № 1. – S. 46–59.
4. Nikitin M. V. Osnovy lingvisticheskoi teorii znachenia [The Basic Linguistic Theory of Meaning] / M. V. Nikitin. – M. : Vyssh. Shkola, 1988. – 168 s.

5. Pirus G. O. Predykaty vidnoshennia v ukrains'kii movi : semantyko-gramatychnyi aspekt [The Predicates of Relation in the Ukrainian Language : Semantic-Grammatical Aspect] : avtor. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. filol. nauk : spets. 10.02.01 "Ukrains'ka mova" / G. O. Pirus. – Kyiv, 2004. – 15 s.
6. Sytar G. V. Modeli rechen' iz predykatamy vidnoshennia chastyny i tsilogo v ukrains'kii movi [Sentence Models with the Partitive Relation Predicates in Ukrainian] / G. V. Sytar. – Donetsk, 2007. – 238 p.
7. Shatunovskii I. B. Semanticheskaia struktura predlozheniia, sviazka i nereferentnye slova [The Semantic Structure of the Sentence, Copula and the Non-Referential Words] / I. B. Shatunovskii // Voprosy yazykoznaviia [Linguistic Questions]. – 1993. – № 3. – P. 76–85.

Матеріал надійшов до редакції 27.03. 2013 р.

Иваницкая Н. Б. Глагольная реализация микрокатегории "отношение – холо-партитивные отношения" в украинском и английском языках.

В статье представлен фрагмент двустороннего межъязыкового сопоставления украинской и английской глагольных систем в проекции на универсальную глагольную категорию "процессуальность" как tertium comparationis. Определены коррелятивные и лакунарные зоны лексико-семантической реализации микрокатегории "отношение – холо-партитивные отношения".

Ivanyts'ka N. B. Verbal Realization of the Microcategory "Relation – Whole-Partitive Relation" in Ukrainian and English.

The article presents a fragment of bilateral cross-language study of Ukrainian and English verbal systems. They are projected on the universal verbal category of "process" as a tertium comparationis. The correlative and lacunative areas of the lexical-semantic implementation of the microcategory "relation – whole-partitive relation" are defined.